

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΥΜΒΑΝΤΑ.

ΚΑΤΑ τὸ τρίμηνον διάστημα, ὅπερ ἐμεσολάβησε μεταξύ τῆς ληξιάσης τὸ παρελθὸν ἔτος πρώτης καὶ τῆς ἤδη ἀρχομένης δευτέρας περιόδου τῆς ἡμετέρας Κλειῶς, πολλά γεγονότα συνετελέσθησαν, ἀλλὰ τὰ σπουδαιότεράν ἐμπούσαντα ἐντύπωσιν, τὰ διὰ μακρῶν ἀπασχολήσαντα τὸν παγκόσμιον τύπον, εἰσὶν ὁ θάνατος τῆς Αὐτοκρατείας Αὐγούστης, ὁ θάνατος τοῦ δουκὸς τῆς Ἀόστης Ἀμαδαίου, ἀδελφοῦ τοῦ βασιλέως τῆς Ἰταλίας, καὶ ὁ τοῦ περιφανοῦς πολιτικοῦ ἀνδρὸς τῆς Αὐστρίας Ἰουλίου Ἀνδράση. Δημοσιεύοντες τὰς εἰκόνας αὐτῶν ἐπισυνάπτομεν καὶ βραχεία περὶ ἐκάστου τῶν ἐπιφανῶν τεθνεώτων.

* * *

Ἡ μέλλουσα βασίλισσα τῆς Πρωσίας καὶ Αὐτοκράτειρα τῆς Γερμανίας ἐγεννήθη ἐν Βεϊμάρη τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1811. Ἡ Βεϊμάρη ἦτο τότε κέντρον τῆς φιλολογικῆς δράσεως τῆς Γερμανίας, παρὰ δὲ τὸ λίκνον τῆς μικρᾶς πριγκιπίσσης παρέστη ὁ Βίλανδ καὶ ὁ Γκαίτε. Ὁ μέγας Γκαίτε ἐπέδρασε μεγάλας εἰς τὴν μόρφωσιν τοῦ πνεύματός της, μεθ' ὑπερηφανείας δ' ἀνεμιμήσκετο αὐτὴ καθ' ἅπαντα τὸν βίον της ὅτι ὑπῆρξε μαθήτρια τοῦ μεγαλοφυεστάτου ἐκείνου ἀνδρὸς. Ἀπελθούσα βραδύτερον τῆς γενεθλίου πόλεως συμπάρελαβε μεθ' ἑαυτῆς τὴν φιλολογικὴν καὶ καλλιτεχνικὴν ἀτμόσφαιραν τῆς Βεϊμάρης· ἐθεράπευε πάσας σχεδὸν τὰς καλὰς τέχνας, ἐξωγράφει, ἐμελοποιεῖ, συνέγραφε διὰ στενὸν κύκλον οἰκείων ἢ δι' ἑαυτὴν ὅπως καλλύνη τὸ ὕφος της. Μέχρι βαθέος γήρατος παρέμεινε πιστὴ διασῶτις

Ο ΠΡΙΓΚΗΨ ΑΜΑΔΑΙΟΣ.

τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς καλλιτεχνίας, ἐπιζητοῦσα τὴν συναστροφὴν ἐπιφανεστάτων ἀνδρῶν οἷος ὁ Οὐμβολδ. Εἰς αὐτὴν ἀνήκει ἡ τιμὴ ὅτι ὡς διδάσκαλος τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, τοῦ πολυθρηνήτου Φρειδερίκου, ἐκλήθη ὁ διάσημος Ἑρνέστος Κούρτιος, καὶ ἰδέα αὐτῆς εἶνε τὸ ν' ἀπο-

στέλλωνται εἰς τὰ πανεπιστήμια πρὸς ἐκπαίδευσιν οἱ αὐτοκρατορικοὶ πρίγκιπες.

Τὴν πριγκιπίσσαν Αὐγούστην δεκαοκταετίδα μόλις συνεζεύχθη τῷ 1829, τριακοντούτης περιόδῳ, ὁ πρίγκιψ Γουλιέλμος, ὁ μέλλων πρῶτος τῶν Γερμανῶν Αὐτοκράτωρ. Ὁ σύνδεσμος ἀπογόνου τῆς πολεμικῆς καὶ ἀρηϊφίλου οἰκογενείας τῶν Χοχεντζόλμπερν μετὰ θυγατρὸς τῆς μουσοτραφοῦς αὐλῆς τῆς Βεϊμάρης ἦτο οἰονεὶ αἰσθητὸν σύμβολον τοῦ διπλοῦ ἰδεώδους τοῦ γερμανικοῦ ἔθνους.

Αἱ εἰκόνας τῶν νεανικῶν χρόνων τῆς πριγκιπίσσης Αὐγούστης παριστῶσιν αὐτὴν περικαλλῆ τὴν μορφήν, καλλιβλεφάρους καὶ ἐκφραστικωτάτους ἔχουσας ὀφθαλμοὺς καὶ στόμα ἡγεμονικὸν καὶ ὑπερήφανον. Τὸ σῶμα εἶχεν ἀγάλματος εὐμέλειαν, μολονότι δὲ μετὰ τὴν γέννησιν τῆς θυγατρὸς αὐτῆς, τῆς νῦν μεγάλης δουκίσσης τῆς Βάδης, κατελήφθη ὑπὸ δεινοῦ παθήματος ὀδυνηρῶς βασανισαντος αὐτὴν μέχρι βαθέος γήρατος, ἐπὶ ἔτη πολλὰ διετήρησε τὴν χάριν τοῦ παραστήματος.

Ἡ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ ΑΥΓΟΥΣΤΑ.

Τὸ ἰδιάζον χαρακτηριστικὸν τῆς Αὐγούστης ἦτο ἡ θερμὴ αὐτῆς φιλανθρωπία καὶ πρὸς τοὺς δυστυχεῖς συμπάθεια. Αἱ εὐεργεσίαι καὶ ἀγαθοεργίαι αὐτῆς δαψιλῶς διένευμαν αἱ αὐτοκρατορικαὶ χεῖρές της περιάπτουσιν αἴγλην εἰς τὸ ὄνομά της. Γερμανικὴ τις ἔφημερις ἔγραφεν ὅτι ὁ κατὰ τῆς δυστυχίας θαρραλέος καὶ ἀκατάβλητος ἀγὼν αὐτῆς δ' ἀποτελέσθη περιφανὲς κεφάλαιον τῆς κοινωνικῆς ἱστορίας τοῦ Δεκάτου ἐνάτου αἰῶνος. Κατὰ τοὺς πολέμους τοῦ 1864 καὶ 1870 διὰ τὴν ἀξιοθαύμαστον στοργὴν καὶ ἀφοσίωσιν, ἣν ἔδειξεν ὑπὲρ τῶν τραυματιῶν, ἐπεκλήθη «μήτηρ τοῦ ἔθνους» συγχρόνως δὲ τοιαύτην καὶ ὑπὲρ τῶν γάλλων τραυματιῶν ἔδειξεν ἐνεργὸν καὶ συμπαθεστάτην μέριμναν ὥστε γάλλος διπλωμάτης ἔγραφε περὶ αὐτῆς «οὐδεὶς Γάλλος δύναται νὰ συλλο-

Ο ΚΟΜΗΣ ΑΝΔΡΑΣΗ.

ΕΙΣ ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΑΣ ΑΚΤΑΣ.

Εικὼν ὑπὸ Η. Nestel.

γίγνεται τὴν Αὐτοκράτειραν Αὐγούσταν ἄνευ σεβασμοῦ καὶ συμπαιδείας».

Εἶχεν ἤδη καταβληθῆ ἕκ τῶν μακρῶν ἀλγηδόνων, ὅτε ὁ θάνατος τοῦ προσφιλεστάτου αὐτῆς υἱοῦ, ἐφ' ᾧ δικαίως ἠδύνατο νὰ υπερηφανεύηται, κατήνεγκε κατ' αὐτῆς τὸ ἔσχατον τραῦμα. Τὴν 7 Ἰανουαρίου (v) παρέδωκεν ἠδέως τὸ πνεῦμα ἐν τῷ αὐτῷ μικρῷ ἀνακτόρῳ, ἐν ᾧ πρὸ εικοσιδύο μηνῶν εἶχεν ἀποθάνῃ ὁ κραταιὸς μονάρχης, μεθ' οὗ ἐπὶ ἐξηκονταετιᾶν σχεδὸν εἶχε σύζησιν. Ἐκηδεύθη μετὰ μεγάλης πομπῆς ἡ δὲ σορὸς αὐτῆς κατετέθη ἐν τῷ μαισωλείῳ τοῦ Σαρλοτεμβούργου, παρὰ τὴν τοῦ Αὐτοκράτορος Γουλιέλμου.

* * *

«Ὁ προσφιλὴς μου ἀδελφὸς ἀπέθανε· αἱ τελευταῖαι αὐτοῦ λέξεις ἦσαν περὶ τῆς πατρίδος καὶ τοῦ στρατοῦ, διότι ἀμφοτέρω ἡγάπα διαπύρωσ καὶ ἡ μόνη λύπη του διὰ τὸν πρόωρον θάνατόν του ἦτο ὅτι δὲν ἔμελλε πλέον νὰ ὑπηρετῇ αὐτά.»

Οὕτω ἀνήγγειλε διὰ τοῦ τηλεγράφου εἰς τὸν πρωθυπουργὸν Κρίσπην ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας Οὐμβέρτος τὸν θάνατον τοῦ τῆν 18 Ἰανουαρίου (v) θανόντος ἀδελφοῦ του.

Κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀσθενείας αὐτοῦ, ἦτις κατ' ἀρχὰς μὲν ἐξεδηλώθη ὡς γρίπη εἶτα δὲ δεινωθεῖσα εἰς βρογχίτιδα καὶ περιπνευμονίαν ἀφήρασεν αὐτὸν τῆς ζωῆς ἐντὸς πέντε ἡμερῶν, παρακλήσεις ἐτελοῦντο εἰς ὄλας τὰς ἐκκλησίας τοῦ Τουρίνου, τὸ δὲ πλῆθος πυκνὸν συνωθεῖτο ἐκάστοτε πρὸ τοῦ ἀνακτόρου, ἐν ᾧ κατῴκει, μετ' ἀπεριγράπτου συγκινήσεως διαπυθνόμενον τὰ κατὰ τὸν προσφιλεῖ ἡγεμονίδην· διότι ὁ Ἀμαδαῖος ἀπῆλαυε μεγάλης ἀνά τὴν Ἰταλίαν δημοτικότητος· ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας τὰ Πανεπιστήμια, τὰ δικαστήρια, τὰ δημόσια γραφεῖα ἔμειναν κατάκλειστα· ἀλλ' ἐκφραστικώτερον τοῦ δημοσίου τούτου πένθους διετρανώθη τὸ πένθος τοῦ ἰταλικοῦ λαοῦ, ἐγκάρδιον καὶ αὐθόρμητον, καταδεικνύον ὁποίας βαθείας ρίζας ἀγάπης καὶ ἀφοσίωσεως κατέβαλεν ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ἰταλικοῦ ἔθνους ὁ οἶκος τῆς Σαβοΐας.

Ὁ πρίγκηψ Ἀμαδαῖος ἐγεννήθη τὸν Μαῖον τοῦ 1845 ἐν Τουρίνῳ. Τὸ σπουδαιότατον τοῦ βίου του γεγονός ὑπῆρξεν ἡ ἐπὶ τὸν ἰσπανικὸν θρόνον ἀνάρρησις αὐτοῦ, περὶ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1870. Ἀλλὰ τὰ δύο περίπου ἔτη ἄτινα ἐβασίλευσεν ἐν τῇ εἰς πατριαστικοὺς σπαραγμοὺς παραδεδομένη τότε Ἰσπανίᾳ ἀριθμοῦνται ὡς τὰ ὀδυνηρότατα τῆς ζωῆς αὐτοῦ. Ὑπερδιετίαν ὄλην ἠγωνίσθη ὅπως ἐλκύσῃ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ ἰσπανικοῦ ἔθνους, ἀλλὰ μάτην· ἐκρίνετο ἀγαν φιλελεύθερος ὡς πρὸς τὴν Ἰσπανίαν· τὸ θέρος τοῦ 1872 πέντε ἄνδρες ἐνεδρεῦοντες ἐπυροβόλησαν κατ' αὐτοῦ. Ἐν ταῖς κρίσεσιν ἐκείναις στιγμαῖς ὁ Ἀμαδαῖος ἠδύνατο νὰ διατηρήσῃ τὸν θρόνον καταργῶν τὸ συνταγματικὸν πολίτευμα, ἀνακηρύττων τὴν μοναρχίαν καὶ τιθασεύων διὰ στιβαρᾶς χειρὸς τ' ἀχαλίνωτα πάθη· ἀλλ' αἱ παράδοσις τῆς οικογενείας αὐτοῦ δὲν συνεβίβάζοντο πρὸς τοιοῦτο πραξικόπημα. Τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1873 ἔγραψε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ, ἐξαιτούμενος συμβουλὴν περὶ τοῦ πρακτέου, διότι ἡ κατάστασις εἶχε φθάσῃ εἰς τὸ ἔπακρον τῆς δεινότητος· ὁ Re Galantuomo, ὁ Βίκτωρ Ἐμμανουήλ ἔστειλεν εἰς αὐτὸν τὴν περιώνυμον

ἀπάντησιν: «Προτιμότερον νὰ ἐπιστρέψῃς εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον, παρὰ νὰ διακινδυνεύσῃς νὰ παραβῆς τὸν ἱερὸν ὄρκον ὃν ἄμοσας.» Μετὰ τινὰς ἡμέρας ὁ Ἀμαδαῖος κατέθηκε τὸ βασιλικὸν στέμμα, ὅπερ τόσον ἀλγεινῶς ἐβάρυνεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν του.

Ἀπὸ τῆς παραιτήσεώς του ἔζη διαρκῶς σχεδὸν ἐν Τουρίνῳ. Ἐνεργὸν καὶ περιφανὲς πρόσωπον διεδραμάτισε κατὰ τὴν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ τῷ 1884 γενομένην ἐκδουσίαν, ἧς ἦτο ἐπίτιμος πρόεδρος· Βαδειαὶν δ' ἐντύπωσιν εἶχεν ἐμποίησιν εἰς τοὺς διπλωμάτας καὶ τοὺς ἀλλοδαποὺς δημοσιογράφους ἡ ἔξαρσις τοῦ λόγου δι' οὗ ἀνεκίρρυξε πρὸ τοῦ βασιλέως ἀδελφοῦ του τὴν ἔναρξιν τῆς ἐκδέσεως, καὶ εἰς θαυμασμὸν ἐκίνησεν ἅπασαν τὴν χῶραν τὸ ἐνδερμον τοῦ φιλοπάτριδος ἐνθουσιασμοῦ καταδεικνύον αὐτὸν ἄνδρα πρὸς μεγάλα ὀργῶντα.

* * *

Περιπετειώδης καὶ μυθιστορικός, πλήρης δραματικῶν ἐπεισοδίων καὶ ἀπροσδοκῆτων μεταβολῶν ὑπῆρξεν ὁ βίος τοῦ κόμητος Ἰουλίου Ἀνδράση, τοῦ περιφανοῦς πολιτικοῦ τῆς Αὐστρίας, ὅστις ἀπέθανε τῇ 18 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ.

Ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἔμελλε νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τὴν τύχην ὀλοκλήρων ἔθνων, ὁ δοὺς νέαν τροπὴν εἰς τὴν πολιτικὴν τῆς Εὐρώπης, ὁ τροποποιήσας τὴν σύγχρονον ἱστορίαν, ὁ ἐπὶ μακρὰ ἔτη πανίσχυρος πρωθυπουργὸς τῆς Αὐστρίας ἤρξατο τοῦ σταδίου αὐτοῦ ὡς ἐπαναστάτης· Γεννηθεὶς τῷ 1823, ἦτο νεαρῶτατος ὅποτε ἐξεργάγη ἡ Οὐγγρικὴ ἐπανάστασις· ἀκατασχέτως ῥέπων πρὸς τὴν δράσιν ἦτο ἤδη βουλευτῆς, κατὰ δὲ τὴν ἐπανάστασιν ἠγεῖτο ὡς τοπάρχης τοῦ Ζερλίνου ἰκανοῦ ἐπαναστατικοῦ σώματος. Ὅποτε κατεπνίγη τὸ κίνημα ὁ Ἀνδράση εὐρίσκειτο ἐν Κωνσταντινουπόλει ὡς διπλωματικός ἀντιπρόσωπος τῆς Οὐγγαρίας. Τότε συνέβησαν παράδοξα πράγματα· ὑπὸ τοῦ στρατοδικείου κατεδικάσθη εἰς τὸν δι' ἀγχόνης θάνατον, μετὰ δύο δ' ἔτη, τῷ 1850, ἡ ποινὴ ἐξετελέσθη ἐπὶ τοῦ ὁμοιώματος αὐτοῦ ἐν ᾧ τὸ πρωτότυπον ἔζη ἐν Παρισίοις. Πολυταράχους καὶ πληρεῖς κινδύνων ἡμέρας εἶχε διέλθῃ τότε ὁ Ἀνδράση, διότι ἡ Αὐστριακὴ κυβέρνησις ἐζητεῖτο συντόμως τὴν ἐκδοσίαν αὐτοῦ.

Τῷ 1860 τυχῶν χάριτος ἐπανῆλθεν εἰς Οὐγγαρίαν, ἔνθα ταχέως ἀνήχθη εἰς ὑψηλὴν περιωπὴν· διότι ἀπὸ τοῦ 1863 ἤδη ὁ διάσημος Οὐγγρος Δεάκ ἔλεγε περὶ τοῦ Ἀνδράση: «Αὐτὸς εἶνε ὁ ἄνθρωπός μας!» Ἀπὸ δὲ τοῦ 1867, ὁ αὐτοκράτωρ Φραγκίσκος Ἰωσήφ, παρὰ τὸ ἐπαναστατικὸν παρελθὸν τοῦ Ἀνδράση, ἐπεδείξατο εἰς αὐτὸν ἐξαιρετικὴν εὐνοίαν.

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἀνῆλθεν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν γενόμενος πρωθυπουργὸς τοῦ οὐγγρικοῦ ὑπουργείου, καὶ εἰργάσθη συντόμως εἰς τὴν πραγμάτωσιν τοῦ συνδιαλακτικοῦ προγράμματος τοῦ Δεάκ, σθεναρῶς ἀψηφῶν τὴν θορυβῶδη καὶ παράφορον ἀντίδρασιν τῶν ἀδιαλλακτῶν.

Κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ γαλλογερμανικοῦ πολέμου δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ὁ Ἀνδράση ἐκράτει ἐν χερσὶ τὴν τύχην δύο ἔθνων, καὶ ὅτι ἀπ' αὐτοῦ ἐξηρτήθη ἡ μεταβολὴ τοῦ χάρτου τῆς κεντρικῆς Εὐρώπης, καὶ ἡ τοιαύτη ἢ ἀλλοία τροπὴ σπουδαιωτάτων ἱστορικῶν γεγονότων· ἐν Αὐστρίᾳ τότε ἔπνευ ἰσχυρὸν πνεῦμα φιλογαλλισμοῦ, ὁ δὲ τῆς Αὐστρίας πρωθυπουργὸς Βάϊστ

ήτο ίδια γνωστός διὰ τὴν πρὸς τὴν Γαλλίαν συμπάθειαν αὐτοῦ· ἀλλ' ἤδη ἱκανὸν πρὸ τοῦ πολέμου χρόνον ὁ Ἄνδράση εἶχεν εἶπει ἐν Σαλσβούργῳ εἰς τὸν Ναπολέοντα Γ'. — Σὰς διαβεβαίωσιν ὅτι ἡ Οὐγγαρία οὐδέποτε θὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὴν Αὐστρίαν νὰ ἄρῃ τὰ ὄπλα κατὰ τῆς Πρωσσίας.

Δύω ἡμέρας πρὸ τῆς ἐκρήξεως τοῦ φοβεροῦ πολέμου ὁ Βίσμαρκ ἐμήνυσεν αὐτῷ διὰ τοῦ ἐν Βουδαπέστη γεν. προξένου τῆς Πρωσσίας ὅτι ὁ Βάϋστ σκοπεῖ νὰ συνάψῃ συμμαχίαν μετὰ τῆς Γαλλίας. Ὁ Ἄνδράση ἀπῆλθεν αὐθημερὸν ἐν σπουδῇ εἰς Βιέννην, ποίαν δὲ σημασίαν ἔσχεν ἐπὶ τῆς τύχης καὶ τῆς ἱστορίας τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Γαλλίας τὸ ταξιδεῖον ἐκεῖνο εἶνε πασιγνωστόν.

Ὁ Ἄνδράση μετὰ τὴν πῦσιν τοῦ Βάϋστ ἀναλαβὼν τὴν πρωθυπουργίαν τῆς Αὐστρίας τὸν Νοέμβριον τοῦ 1871 ἠγωνίσθη νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν ἄλλοτε λάμπριν τῆς αὐτοκρατορίας· πρὸς τοῦτο δὲ εἰργάσθη νὰ συνάψῃ σύνδεσμον τῶν τριῶν αὐτοκρατοριῶν, τῆς Γερμανίας, τῆς Ρωσσίας καὶ τῆς Αὐστρίας.

Ἀλλὰ μετὰ τὴν συνθήκην τοῦ Ἁγίου Στεφάνου βλέπαν ὅτι τὰ ῥωσικὰ συμφέροντα συνεκρούοντο ἀδιαλλάκτως πρὸς τ' αὐστριακὰ μετέβαλε πολιτικὴν καὶ τότε ἔγραψε τὸ ἀπαράμιλλον ἐκεῖνο διπλωματικὸν ἔγγραφον,

τὸ περιώνυμον ἐν τ' διπλωματικῇ ἱστορίᾳ ὡς «ἡ νότα τοῦ Ἄνδράση», οὗ ἀποτελεσματικὸν ὑπῆρξεν ἡ σύγκλησις τοῦ βερολιναίου Συνεδρίου. Κατόρθωμα τοῦ Ἄνδράση, εἶνε καὶ ἡ προσάρτησις καὶ τῆς Βοσνίας καὶ Ἑρζεγοβίνης εἰς τὴν Αὐστρίαν, δι' ἧς ἰσχυρὰν σφῆνα παρενέβαλε μετὰ Μαυροβουνίου καὶ Σερβίας.

Ἐπίσης πολιτικῶς σημαντικώτατον γεγονός εἶνε ἡ πραγμάτωσις τοῦ περὶ συμμαχίας μετὰ τῆς Γερμανίας σχεδίου αὐτοῦ. Τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1879, μετὰ τὴν ὑπογραφήν τῆς συμμαχίας ταύτης, ὁ Ἄνδράση ἀπεχώρησε τῆς πολιτικῆς, ἡσυχον ἔχων τὴν συνείδησιν ὅτι ἐξεπλήρωσε τὸ πρὸς τὴν πατρίδα του καθήκον. Ζῶζονται ἔγγραφα δι' ἃν ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ θερμῶς παρεκάλει αὐτὸν νὰ μείνῃ ἐν τῇ διευθύνσει τῶν τυχῶν τῆς Αὐτοκρατορίας· ἀλλ' ὁ Ἄνδράση εἶχεν ἀνάγκην ἀναπαύσεως καὶ ἀπεσύρθη εἰς τὰ κτήματά του· καὶ ἰδιωτεύων ὁμως μεγάλην ἴσκει ἐπιρροήν· εἰς τὰς κρίσεις σιγμᾶς ὁ Αὐτοκράτωρ συνεβουλεύετο αὐτὸν μετὰ πεποιθήσεως καὶ ἐμπιστοσύνης.

Τοιοῦτος ὑπῆρξε διὰ βραχέων ὁ ἀνὴρ ὃν ἐπένησαν πανδήμως Αὐστρία καὶ Οὐγγαρία, ὃν ἐκήδευσαν μετὰ πομπῆς ἀπεριγράπτου, καὶ εἰς ὃν ἀνεγείρονται ἤδη πολλαχοῦ ἀνδριάντες, αἰσθητὴ παράστασις τῆς εὐγνωμοσύνης τοῦ αὐστριακοῦ καὶ οὐγγρικοῦ λαοῦ.

ΕΑΡΙΝΑ ΚΥΜΑΤΑ.

Μυθιστόρημα ὑπὸ IBAN TOUPTENIEF.

... Περὶ τὴν δευτέραν ὥραν μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἐπέστρεψεν εἰς τὸ δωμάτιόν του. Ἀπέπεψε τὸν ὑπνέτην, ὅστις εἶχεν ἀνάψῃ τὰ κηρία, ἔρριψεν ἐπὶ τῆς καθέκλας παρὰ τῇ θερμάστρᾳ καὶ ἐκάλυψε τὸ πρόσωπόν με ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας.

Οὐδέποτε εἶχεν ἀισθανθῆ τὸσαύτην σωματικὴν καὶ πνευματικὴν καταπόνησιν. Ὅλην τὴν ἐσπέραν εἶχε διέλθῃ ἐν συναναστροφῇ ἐπιχαριτῶν γυναικῶν καὶ μορφωμένων ἀνδρῶν. Τινὲς ἐκ τῶν κυριῶν ἦσαν φρασσαί· πάντες σχεδὸν οἱ ἄνδρες διεκρίνοντο ἐπὶ εὐφυΐᾳ καὶ ζωηρότητι πνεύματος. Καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος διέπρεψεν ἐν τῇ συναναστροφῇ διὰ τῆς χαριεστάτης, ἀτόχρημα λαμπρᾶς συνδιαλέξεώς του. . . καὶ ὁμως οὐδέποτε εἶχε καταληφθῆ τὸσοῦτον ἰσχυρῶς καὶ καταβληθῆ ὑπὸ τῆς ἀπογοητεύσεως ἐκείνης, ὑπὸ ἐκείνου τοῦ «taedium vitae» τὸ ὁποῖον καὶ εἰς τοὺς ἀρχαίους Ῥωμαίους εἶχεν ἤδη γείνη ἐπαισθητόν. Ἄν ἦτο νεώτερος, θὰ εἶχε κλαύσῃ ἐκ τῆς πολλῆς θλίψεως, τῆς πληξῆς, τῆς ἰσχυρίας· πικρία καυστική, διαβιβρώσκουσα — ἡ πικρία τῆς ἀψίνθου — ἐπλήρου ὄλην του τὴν ψυχὴν. Κάτι τι τὸ ἀγῶας πνευγῆρον, κάτι τι σιδηροῦν περιέβαλλεν αὐτὸν πανταχόθεν ὡς σκοτεινὴ φθινόπωρον νύξ — καὶ ὁ δυστυχὴς δὲν ἤξευρε πῶς ν' ἀπελευθερωθῆ ἀπὸ τοῦ σκότους τοῦτου, ἀπὸ τῆς πικρίας ταύτης· περὶ ὕπνου οὐδεὶς λόγος· ἠσθάνετο ὅτι ὁ ὕπνος θὰ τὸν ἔφρευγε.

Ἀκούσας ἐβυθίσθη εἰς σκέψεις . . . εἰς βραδείας, ὀδυνηρὰς σκέψεις. Ἐσκέπετο περὶ τῆς ματαιότητος, μῆδαιμότητος, περὶ τοῦ ψεύδους πάντων τῶν ἀνθρωπίνων. Πᾶσαι αἱ διαφοροὶ περίοδοι τοῦ βίου του ἀντιπαρήρχοντο ἀλληλοδιαδόχως ἐνώπιον τοῦ πνευματικοῦ του ὀφθαλμοῦ (πρὸ μικροῦ εἶχε συμπληρώσῃ τὸ πεντηκοστὸν δευτερον ἔτος τῆς ἡλικίας του) — καὶ οὐδεμία ἐποχὴ τοῦ βίου του εὗρισκεν ἔλκος καὶ χάριν παρ' αὐτῷ. Πανταχοῦ ἡ αὐτὴ αἰωνία μετὰπτωσις ἀπὸ τοῦ κενοῦ εἰς τὸ μηδέν, τὸ αὐτὸ νεροκοπάνισμα, ἡ αὐτὴ ἀταπάτη . . . — ἀδιάφορον μὲ τί παίζει τὸ παιδί· φθάνει μόνον νὰ μὴ κλαίῃ*) — καὶ αἰφνης μᾶς καταλαμβάνει ἀπροσδοκῆτως τὸ γῆρας, ὅπως ἡ χιών τὴν κεφαλήν, — καὶ μετὰ τοῦ γῆρατος ὁ ἀκαταπαύτως ἀγῶνιμος, ὁ καταρῶγων καὶ καταβιβρώσκων ἡμᾶς φόβος τοῦ θανάτου . . . καὶ ἔπειτα· κάτω εἰς τὸ βάραθρον. Καὶ εἶνε εὐτόχημα, ὅταν ὁ βίος παρέρχηται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Συχνότατα

*) Ρωσικὴ παροιμία.

ὁμως ἐπικαθίζουσιν ἐφ' ἡμῶν, ὅπως ὁ ἴδς ἐπὶ τοῦ σιδήρου, τὰ πάθη καὶ τὰ νοσήματα, πρὶν ἔλθῃ τὸ τέλος . . .

Ὅχι ὡς θάλασσα ἀνακυκλωμένη καὶ συνταρασομένη ὑπὸ τῶν τρικυμιῶν, ὀχι, δηλαδὴ ὡς παρῶσται ὑπὸ τῶν ποιητῶν, ἐφαίνετο εἰς αὐτὸν ὁ βίος· ὀχι! — εἰς αὐτὸν παρουσιάζετο ἡ θάλασσα αὐτῆ τοῦ βίου ὡς ἡρεμοῦσα, λεία, ἀκίνητος καὶ μέχρι τῶν βαθυτάτων πυθμένων διαφανῆς ἐπιφάνεια . . . Αὐτὸς κάθηται ἐντὸς μικροῦ κυμαίνοντος λέμβου, καὶ ἐκεῖ κάτω εἰς τὸ βάθος, εἰς τὸ σκοτεινὸν καὶ βορβορώδες βάραθρον διακρίνει εἰς ἀορίστους γραμμὰς διαγραφόμενα δόμορφα καὶ πρὸς ὑπερμεγέθεις ἰχθύς προσομοιάζοντα τέρατα — ὄλη ἡ ἀδλιότης τοῦ βίου τοῦτου: ἀσθένεια, θλίψεις, πένια, τυφλότης, παραφροσύνη . . . — Παρατηρεῖ ἀκριβέστερον, καὶ ἰδοῦ, ἐν ἐκ τῶν τεράτων ἀνακύπτει ἐκ τοῦ σκοτεινοῦ βάθους — ἀναβαίνει ὀλονὲν ὑψηλότερον, ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ὀλονὲν εὐκρινέστερον φαίνεται ἐν τῇ φοβερᾷ αὐτῷ ἀσχημίᾳ . . . ἀκόμη μίαν στιγμὴν, καὶ τὸ ὑπὸ τῆς τερατος ἀνασηκωθὲν σκάφος τοῦ πλοῦαρίου ἀνατρέπεται! Ἄλλ' αἰφνης αἱ γραμμαὶ τοῦ τερατος ἀρχίζουσι νὰ γίνωνται πάλιν ἀσαφεῖς καὶ ἀόριστοι . . . κατολιθαίνει ὀλονὲν βαθύτερον καὶ τέλος βυθίζεται πάλιν εἰς τὸν πυθμένα καὶ κεῖται μόλις ἐπὶ δυνάμενον νὰ κινή τὰ πτερύγια . . . Ἀλλὰ θὰ ἔλθῃ ἡ ἀπόφρᾶς ἡμέρα, κατ' ἣν ἡ λέμβος θ' ἀνατραπῆ.

Ἔσειε τὴν κεφαλὴν, ἀνεσηκώθη ἐξ αἰφνης ἀπὸ τῆς καθέκλας καὶ ἤρχισε νὰ περιπατῆ ἐν τῷ δωμάτιῳ. Μετ' ὀλίγον ἐκάθισε παρὰ τὸ τραπέζιον τοῦ γραψίματος καὶ ἀνοίγων τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο συρτάριον ἤρχισε ν' ἀνακατάνῃ τὰ γεγραμμένα φύλλα χάρτου — ἐξ ὧν τὰ πλείεστα ἦσαν παλαιὰ ὑπὸ γυναικείας χερῶς γεγραμμένα ἐπιστολαί.

Διατὶ ἔπραττε τοῦτο, οὐδ' αὐτὸς ὁ ἴδιος ἤξευρε: δὲν ἐξῆτει τίποτε — ἤθελε μόνον δι' ὅτις δῆποτε ἀδιαφόρου ἀπασχολήσεως ν' ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τοῦ πνεύματός του τὰς ὀδυνηρὰς σκέψεις.

Εἰς τὴν τύχην, χωρὶς νὰ τὰς ἐκλέξῃ, ἐξεδίπλωσε μερικὰς ἐπιστολάς — (ἐντὸς μίας ἐξ αὐτῶν εὗρεν ἀπεξηραμμένον ἄνθος, δεδεμένον μὲ μίαν ταινίαν, ἣτις εἶχε χάσῃ τὸ χρώμα τῆς ἐκ τῆς πολυκαιρίας). Ὑψωσε σπασμωδικῶς τοὺς φρυγῶν, ἔστρεψε τὸ βλέμμα πρὸς τὴν θερμάστραν καὶ ἔρριψε κατὰ μέρος τὰς ἐπιστολάς, ὡς ἂν εἰ ἀπαφῶσε νὰ τὰς παραδώσῃ εἰς τὰς φλόγας. Μετὰ σπουδῆς εἰ-